Minister Edukacji

DKO-WPP.055.27.2026.MM
Warszawa, 06 października 2026 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na oświadczenie senatorskie nr BPS/043-64-1740/26

Szanowna Pani Marszałek,

składam na Pani ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Krzysztofa Kwiatkowskiego złożone na posiedzeniu Senatu w dniu 24 sierpnia 2026 r. w sprawie miejsca, jakie w polskim systemie edukacji zajmuje wiedza o rosyjskim ludobójstwie na Polakach – o tzw. operacji polskiej NKWD w latach 1937–1938.

Szanowny Panie Senatorze,

odnosząc się do przesłanych pytań, uprzejmie informuję, że w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej[1] nie ma w treściach nauczania – wymaganiach szczegółowych zapisanego wprost tematu tzw. operacji polskiej NKWD w latach 1937–1938. Treści te są natomiast literalnie ujęte w wymaganiach szczegółowych podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego i technikum[2] w zakresie historii (poziom rozszerzony): [uczeń:] *ukazuje skalę wewnętrznych represji w ZSRS w latach 30. (w tym tzw. operację polską NKWD 1937–1938).*
Wyjaśnić należy przy tym, że podstawa programowa kształcenia ogólnego, określana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze rozporządzenia, jest dokumentem o charakterze ramowym, co oznacza, że ustalone w niej cele kształcenia – wymagania ogólne i treści nauczania – wymagania szczegółowe dotyczące wiedzy i umiejętności, wskazują jedynie wymagany zakres kształcenia w ramach poszczególnych zajęć edukacyjnych / przedmiotów. Stąd nie jest możliwe ujęcie w tym dokumencie literalnie wszystkich wydarzeń, wątków, zagadnień czy postaci, które składają się na dany temat.

[1] Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. *w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym* (Dz.U. poz. 378 z późn.zm.)
[2] Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. *w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia* (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 z późn.zm.)

tel. (22) 34 74 204, (22) 34 74 594
sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
www.men.gov.pl
Al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa

To nauczyciele opracowują lub wybierają programy nauczania, które realizują cele i treści zawarte w podstawie programowej. To one wskazują czego uczniowie mają się konkretnie uczyć. Programy nauczania mogą również obejmować treści nauczania wykraczające poza zakres treści nauczania ustalonych dla danych zajęć edukacyjnych w podstawie programowej kształcenia ogólnego – w tym m.in. historii. Równocześnie, programy nauczania powinny być dostosowane do potrzeb i możliwości uczniów, dla których są przeznaczone[3].
Natomiast opisy wydarzeń, procesów czy zjawisk znajdują się w podręcznikach i innych materiałach dydaktycznych, z których uczniowie mogą czerpać informacje na dany temat.
Podręczniki oraz inne materiały dydaktyczne nie są opracowywane przez MEN. W tym zakresie MEN jest upoważniony ustawowo jedynie do wydawania decyzji o dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia podręcznika do użytku szkolnego.
Decyzję o wyborze materiałów edukacyjnych podejmują autonomicznie szkoły / nauczyciele.

Dodatkowo informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych – Państwowym Instytutem Badawczym przygotowują kompleksową zmianę podstaw programowych kształcenia ogólnego na każdym etapie kształcenia, począwszy od wychowania przedszkolnego aż do kształcenia ponadpodstawowego w poszczególnych typach szkół. Zmiany są już wprowadzane od 1 września 2026 r. w przedszkolu i w szkole podstawowej, a od 1 września 2027 r. planuje się wprowadzenie zmian w szkołach ponadpodstawowych.
Projekt podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkół ponadpodstawowych (w zakresie wszystkich przedmiotów, w tym w historii) zostanie skierowany do konsultacji publicznych w grudniu br. Wówczas zapraszamy do zapoznania się z projektem, w tym do zgłoszenia ewentualnych uwag.
Informacje i aktualności dotyczące reformy są dostępne na stronie internetowej: https://reforma26.men.gov.pl/ .

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Edukacji

Katarzyna Lubnauer
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

[3] Art. 22a ust 1-7 ustawy o systemie oświaty – Dz.U. z 2025 r. poz. 881 – t.j.

tel. (22) 34 74 204, (22) 34 74 594
sekretariat.b.nowacka@men.gov.pl
www.men.gov.pl

Al. J. Ch. Szucha 25
00-918 Warszawa